

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

§. IV. Raptus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

§. IV.

R A P T U S.

C A S U S

Abducentis consentientem.

Ericus illustri Comitum sanguine natus, cum se oppo-
nerent nuptijs consanguinei, quas ipse promiserat, & inire me-
ditabatur cum Griseilde nobili quidem Virgine, sed multò in-
ferioris prosapiæ, & opibus destituta, ut exoptato conjugio po-
tiretur, communicato cum puella consilio, abduxit non invi-
tam, Inscijs ejus Parentibus, cum sciret, hos quoque, gra-
vem offensam illustris familiæ metuentes, omni modo resistere
huic Matrimonio, neque in illud unquam esse consensuros,

Q. An inter has duas personas consistere possit Matri-
monium ?

SYNOPSIS

S Y N O P S I S.

1. Quid sit raptus, & quæ olim in eum pœnæ statuta sint ab utroque lue?
2. Ad has tamen incurrendas quatuor condiciones requirebantur; ut fieret raptus cum violentia, causâ exercendæ libidinis, de loco ad locum, & circa fœminam honestam.
3. Quid circa ista statuerit, vel immutaverit Concilium Tridentinum?
4. Decreto Tridentini, & pœnis ab eo statutis locus non est in rapto, qui fit ex causa libidinis, & non Matrimonij contrahendi.
5. Neque in eo, qui rapit consentientem, Parentibus vel inscijs, vel etiam invitjs, & reluctantibus.
6. Quid dicendum de illo, qui rapit propriam Sponsam? ubi ponitur simul solutio præsentis casus.
7. Qui rapit fœminam non pro se, sed pro alio, non contrahit impedimentum dirimens ad eam ducendam, aliquando tamen incurrit cæteras pœnas à Tridentino statutas.
8. Non desinit esse raptus prædictis pœnis obnoxius, si mulier violenter abducta, postea in eundem consentiat, aut ad locum destinatum perducta non sit.
9. An iisdem pœnis Concilij subijciatur Parochus, qui Matrimonio inter raptorem, & raptam assistit, & num legitime ducendo raptam evadat raptor prædictas pœnas?
10. Probabilius annullantur Decreto Tridentini etiam Sponsalia contracta cum rapta, dum existit in potestate raptoris.
Vbi Tridentinum non promulgatum est, proceditur secundum Jus antiquum.
11. An raptores Virginum gaudeant immunitate Ecclesiæ?

I.

T pro affirmativa parte decidamus in presente casu, præmittere oportet, quid propriè raptus sit, aliasque nonnullas quæstiones, quæ ad clariorem illius expositionem servient: alia deinde subjungemus, quæ circa hanc materiam utiliter, & cum fructu disputari possunt.

Raptus igitur, qui est peccatum speciale luxuriæ, communiter definitur: *abductio violenta fœminæ de loco ad locum causâ libidinis exercendæ, vel etiam Matrimonij contrahendi*, contra quod crimen, cum semper gravium scandalorum, & non raro multarum, magnarumque cædium origo sit, jam antiquis temporibus gravissimæ poenæ sunt constitutæ in utroque Jure. Et quidem in Jure Civili *L. unica C. De Raptu Virginum* non solum in eos, qui sive virginem, sive aliam fœminam honestam, maximè verò virgines, viduâsve Deo dicatas raperint, sed etiam in illos, qui ipsis quomodolibet in hoc auxilium, operisque tulerint, decernitur poenæ capitis, & tam istorum, quàm illorum bona mobilia, & immobilia cum pleno dominio addicuntur raptæ: præterea conceditur cognatis, & propinquis, ut, si raptorem, ejusve auxiliares in flagranti, ipsosque facinore deprehenderint, possint eosdem impunè interficere. De-

nique cit. *L. unica. S. Nec sit facultas*, interdicitur Matrimonium inter raptorem, & raptam; imò id penitus annullatur, & irritatur, si inter ipsos contractum fuerit. Authent. De muliere raptum passa: *stare tale Matrimonium, etsi rapta voluerit, prohibuimus*, hoc est, decrevimus, esse nullum, & irritum, nam stare idem est, ac semel initum consistere, & vires habere tanquam validum.

Nec mitius olim egit contra raptorem Jns Canonicum, & quidem si fuit raptor alienæ Sponsæ, non poterat licitè inire Matrimonium sive cum rapta, sive cum quavis alia juxta c. Statutum. 27. q. 2. *Si quis Sponsam alterius rapuerit, publica auctoritate mulctetur, & sine spe conjugij maneat*, idque meritò, ut qui alienum Matrimonium perturbare ausus est, jure proprii contrahendi privaretur, atque ita in quo deliquit, puniretur, de quo vide, quæ dicta sunt in impedimentis impediensibus *De Raptu Sponsatæ*. Si autem rapta desponsata non fuit, validè quidem, sed illicitè cum ea initum fuisse Matrimonium, desumitur ex Can. De puellis. 36. q. 2. ubi dicitur: *ut ad conjugia legitima raptas sibi jure vindicare nullatenus possint*: idem habetur can. Placuit. ibid. Hunc tamen rigorem postea mitigavit recentior constitutio c. fin. *De Raptoribus*, in quo statutum est, quòd inter raptorem, & raptam Matrimonium non solum vali-

validè, sed etiam licitè iniuri possit, si ipsa in hoc consenserit, ubi nec quidem requirebatur, ut rapta constituta esset extra raptoris potestatem, & in pristinam libertatem reposita, sed satis erat, si rapta adhuc sub potestate raptoris existens, verè, ac libere consentiret in Matrimonium, sicque prior dissensio transiret postmodum in consensum. Pirhing n. 15. De Raptorib. & incendiis. Præter has, & alias plures pœnas raptores Virginum, & Viduarum, eorumque auxiliatores, & fautores, si essent Clerici, à suo gradu, & ordine Clericali decidebant, id est, deponendi erant; si autem laici, incidebant in excommunicationem. cit. can. De puellis. & can. 1. 2. 5. & 6. ibid. quæ tamen excommunicatio non erat lætæ sententiæ, sed ferendæ juxta Sanch. & Pirhing, quamvis in cit. can. 5. dicatur: *anathema sit*, quæ verba aliàs significare solent, aliquem ipso jure esse excommunicatum, nam contrarium indicant alij canones supra citati, in quibus habentur verba de futuro: *anathematizentur*, à communione suspendi præcipimus, *anathematis gladio feriatur*, quæ dicunt excommunicationem ferendam. Denique bona rapientis Monialem, vel aliam mulierem Religiosam vitam ducentem, applicanda erant Ecclesiæ, vel monasterio, in quo rapta habitabat. c. Si quis raperit. 27. q. 1. ubi additur, quòd

rapta auctiori Monasterio includenda sit, ut ibi sustentetur ex bonis vel suis, vel à raptore acquisitis, post mortem verò redeant ea bona ad primum Monasterium, vel Ecclesiam, in qua mulier Deo dicata est. Glossa in cit. c. Si quis. Pirhing l. c. n. 3.

2. Pœnis à Iure communi tum Civili, tum Canonico constitutis, & hucusque enumeratis non qualiscunque raptus obnoxius erat, sed ad has incurrendas quatuor conditiones adesse debebant, & etiamnum requiruntur ad pœnas Iure Civili constitutas, nam quibus vi juris Canonici pœnis subijciantur raptores, hodie ex Tridentino potius Concilio, quàm ex antiquioribus textibus desumendum est, de quo infra dicemus. Prima igitur conditio est, ut raptus fiat cum violentia, illata vel ipsi feminae raptæ, vel eius Parentibus, aut tutoribus, in quorum potestate, vel cura est, unde raptus non committitur, si femina, quæ sui juris est, & sub nullius potestate posita, sine vi volens abducatur, nam raptus ex ipsa notione nominis dicitur auferre aliquid cum vi, & impetu, ut constat ex L. Quo naufragium. 3. §. 5. ff. De incendio, ruina &c. ubi dicitur: *aliud autem esse rapi, aliud amoveri, palam est, siquidem amoveri aliquid etiam sine vi potest, rapi autem sine vi non potest.* At verus raptus est, si abducatur invita, etsi Parentes consentiant in abductionem, quia Parentes non habent dominium

minium corporis puellæ, nec facultatem illud ad hoc exponendi, proinde injuriam ipsi inferunt. Raptus quoque censetur, si hoc fiat consentiente puellâ, sed invito Parentibus, nam his inferitur gravis injuria, quam ipsa nequit remittere, sponte sua abductioni consensum præbens; hoc tamen casu, ait Sanch. *L. 7. disp. 12. n. 12.* non infligitur poena ordinaria, seu capitalis, sed mitior arbitrio Iudicis. Imò pro raptu habetur, etsi non strictè, & propriè dicto, sed qui ad eum saltem reducatur, si abducatur volens, & consentiens, sed ignorantibus Parentibus, Tutoribus vel Curatoribus, alijsvè, sub quorum cura, & custodia est, quia, etsi non contradicant positivè, deest tamen illorum voluntas, & consensus, quod satis est, ut conqueri possint de injuria sibi illata; hinc tamen iterum locum non habet poena ordinaria, sed minor aliqua infligitur, quàm si expressè abductioni contradixissent. Sanch. *l. c. n. 13. & seq. Perez disp. 38. Sect. 2. n. 2. Pirh. de Raptorib. n. 5.*

Secunda conditio ad incurrendas has poenas est, ut raptus fiat causâ libidinis exercendæ, unde non subiacet istis poenis, qui fæminam abducit ob alium finem, puta, redigendi eam in servitutem, nam iste non raptum committit, sed plagium. Quando autem abducta est causâ libidinis, opus non est, ut cum rapta secuta sit copula, si enim ideo raptor eam non cognovit, quia non potuit id

commodè fieri, adhuc obnoxius est poenis ordinarijs; secus est, si ab ea abstinuit pœnitentiâ ductus, nam tunc non ordinaria, & capitalis, sed aliâ poenâ gravi plectendus est arbitrio Iudicis propter infamiam illatam puellæ, cuius pudicitia ab omnibus probabiliter creditur esse violata. Menoch. *l. 2. de arbitr. Iud. cas. 360. n. 32.* Excipe, si rapta sit Monialis, tunc enim raptor poenam ordinariam subibit, quacunque ex causa copula secuta non sit. Iisdem poenis ordinarijs addicitur, qui rapit mulierem violenter, animo contrahendi cum illa Matrimonium. *L. Si quis C. De Episc. & Clericis*, qui textus etsi loquatur de solis sacris virginibus, communiter tamen intelligitur ab Authoribus de rapiente quamcunque virginem, estque lex ista canonizata *can. 3. caus. 36 q. 2.* nam & hæc inhonesta quædam libido est, velle inire Matrimonium violenter. Advertit autem Sanch. *l. 7. disp. 13. n. 16.* in praxi receptum esse, & rationi valde consentaneum, ut, si secutum est Matrimonium, raptor non poenis ordinarijs, sed mitioribus plectatur arbitrio Iudicis; nulli autem subditur poenæ juris civilis, si ante raptum præcesserunt sponsalia, nam Ius civile, quod *l. vnic. C. De Raptu virg.* eidem poenæ subiecit raptorem propriæ sponsæ, per Ius Canonicum in hac parte correctum est. c. penult. de Raptoribus; cum ibi raptus dicatur admitti, ubi nihil ante de nuptijs agitur, iste raptor dici non

non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit.

Tercia conditio ad hoc, ut raptus prædictis poenis subijciatur, est, ut fiat traductio de loco ad locum, quare si quis per vim extorqueat copulam absque traductione, non raptus committitur, sed stuprum, atque ideo non poenâ raptus, sed stupri violenti puniendus est. Sed neque sufficit qualiscunque traductio de loco ad locum, sed debet esse ad effectum abducendi, & non præcisè ad commodiorem usum, & coitum; hinc non satis est, quod de uno cubili ad aliud, aut deprehensa in via publica, vel agro ad aliquos passus abducatur ad commodius coeundum, cum actus ille locum occultum petat; sed est necesse, ut saltem de una domo in aliam traducta sit, animo illam abducendi à loco, ubi habitat, ac moratur. ita A.A. citati.

Denique ut incurrantur hæ poenæ, debet mulier, quæ rapta est, esse honestæ vitæ; non ergo ijs subiacet raptor publicæ meretricis, quia honestarum mulierum nomine scorta non veniunt; plectitur tamen etiam talis poenâ extraordinariâ arbitrio Iudicis; tunc verò ordinariâ, si meretrix impuræ vitæ pœnitentiâ ducta, non solum aversa sit antè actam turpitudinem, sed actu ea perit honestè vivere, quo casu raptor tenetur poenâ raptus. Iterum A.A. citati. Hæc de rigore, & poenis à Iure communi tum Civili,

tum Canonico in crimen raptus constitutis.

3. Ius novum Tridentini Concilij de crimine raptus ita statuit: decrevit sancta Synodus, inter raptorem, & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere Matrimonium. Quod si rapta à raptoe separata, & in loco tuto, ac libero constituta, illum in virum consenserit, eam raptor in uxorem habeat; & nihilominus raptor ipse, & omnes illi consilium, auxilium, & favorem præbentes, sint ipso iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decedant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam sive eam uxorem duxerit, sive non duxerit, decenter arbitrio Iudicis dotare.

Videamus nunc, quomodo ius novum S. Concilij partim differat, partim verò conveniat cum Iure communi antiquo. Primò quidem discrepat in hoc à Iure Civili, quòd ibi raptus solum fiebat circa mulieres honestas, ut constat ex L. unica, C. De raptu virginum: Raptores virginum honestarum, quod à Glossa extenditur ad alias quoque foeminas honestas; at in Concilio Tridentino comprehenditur raptus cujuscunque faminae, sive virginis, sive corruptæ, sive meretricis, & inhonestæ. Ita Sanch. L. 7. disp. 13. n. 14. Bonac. q. 4. p. 18. n. 7. Pirh. de Raptor. n. 24. Reginaldus, Palao &c. Ratio est, quia Tridentinum intendit punire quemcunque

cunque raptum, qui libertatem Matrimonij offendit: non minùs autem offenditur libertas Matrimonij, si rapiatur mulier corrupta, aut inhonesta &c. intentione cum ea in eundi Matrimonium, quàm si honesta rapiatur: ergo post Tridentini decretum perinde est, cujuscunque statùs, vel conditionis sit femina rapta, & corrigitur per illud Ius Civile.

Cum Iure cànónico convenit quidem in poenæ, sed discrepat in modo poenæ, nam ibi decernitur excommunicatio in raptores, eisque subsidium ferentes, quæ tamen non sit latæ, sed ferendæ sententiæ; at quæ per Tridentinum decernitur excommunicatio in raptores, eisque consilium, auxilium, aut favorem præstantes, est latæ sententiæ, & ipso facto incurritur, etiamsi copula secuta non sit cum rapta, quia etiam hac non habitâ raptores sunt, istius tamen censuræ absolutio Papæ reservata non est. Ita rursus Sanch, *cit. disp. 13 n. 1.* Bonac, *l. c. n. 9.* Tambur, *l. 7. in Decal. c. 6. §. 2. n. 13.* Reginald, *l. 22. n. 31. vers. De excommunicatione.* Iac. Pignatellus *Consult. Canonic. tom. 5. consult. 89. n. 2.* Carol. Ant. Thesaurus *De poenis Ecclesiast. p. 2. §. Raptus. c. 2.* quia huius reservationis mentionem non fecit Concilium; quando autem conditor legis excommunicationis absolutionem sibi specialiter non retinuit, eo ipso concessisse videtur facultatem alijs, eam re-

laxandi, ut habetur *c. Nuper. De Sent. Excommunic. §. In secundo verò casu.* Reliquæ autem poenæ, quæ statuuntur à Tridentino, non incurruntur, nisi post sententiam Iudicis, videlicet perpetua infamia, quæ saltem requirit sententiam declaratoriam criminis, inhabilitas ad omnes dignitates, quæ consequitur infamiam; depositio quoque à gradu, seu statu Clericali non incurritur ipso facto, sed raptores Clerici deponendi sunt per ministerium Iudicis; denique de obligatione dotandi raptam, id manifestè patet ex verbis Concilij, nam dicuntur teneri decenter dotare raptam *arbitrio Iudicis*, spectata qualitate raptoris, & raptæ. Sanch. Pirhing &c. Quodd si tamen ex rapto non solum injuria, sed aliud insuper damnum secutum est, istud utique in foro conscientiæ ante omnem sententiam Iudicis resarciendum est, ut constat ex ijs, quæ tradi solent de justitia.

Discrepat iterum Ius novum Concilij à Iure communi antiquo, quodd ibi potuerit raptor inire conjugium cum rapta, si ipsa in hoc consensum dedisset; at ex vi Tridentini irritum, ac nullum est Matrimonium contractum inter raptorem, & raptam, quamdiu hæc existit sub potestate raptoris, ac ab eo separata non est, & in loco tuto, ac libero constituta, unde hodie raptus est impedimentum non solum impediens, ut olim in Iure Canonico, sed dirimens, non quidem perpetuum, sed temporale;

porale, donec rapta libertati suæ restitatur, & violentia cesset, ut constat ex verbis Concilij.

4. Circa hanc Tridentini Concilij constitutionem dubitari de aliquibus potest, an pœnas ab eo latas incurrant, & contrahant impedimentum, per quod Matrimonium dirimatur? ac primò quidem de eo, qui rapit fœminam ex causa libidinis, non autem ex intentione contrahendi Matrimonium cum rapta, an is obnoxius sit prædictis Tridentini pœnis?

Affirmant Bonac. q. 4. de Matrimonio, pu. 18. n. 2. Emanuel Sà V. Matrimonium n. 9. & alij quidam citati à Sanchez eò quòd Tridentinum generaliter loquatur, nec minùs raptor sit, qui abducit fœminam causâ libidinis, quàm qui ex causâ contrahendi Matrimonij, idque asserit citatus Sà, declaratum esse à S. Congregatione Cardinalium. Nihilominus etsi talis verè, ac propriè raptus sit quoad culpam, gravissimè prohibitus, & pœnâ dignus, multò tamen probabilius est, non esse propriè raptum à Tridentino hîc intellectum, neque ejusmodi transgressores comprehendi decreto dicti Concilij, vel incidere aut ipsos, aut eorundem fautores in excommunicationem, aliâve pœnas à S. Synodo statutas, unde Matrimonium quoque inter talem raptorem, & raptam erit validum, si ista postmodum libere consentiat, quamvis non fuerit constituta extra pote-

statem raptoris. Ita Sanch. l. 7. disp. 13. n. 4. Palao disp. 4. de Sponsal. pu. 2. §. 2. n. 11. Dicastillo disp. 7. de Matr. dub. 58. n. 660. Perez disp. 38. Sect. 4. n. 3. Hurtad. disp. 23. de Matr. diffcult. 3. n. 14. Pirh. de Raptorib. n. 23. Wiestner n. 12. cod. tit. Wex p. 5. Ariad. Canonis. tr. 2. de Sponsal. §. 4. n. 43. Eman. Rodriq. in Summa. tom. 1. c. 212. n. 7. Præpos. q. 7. de impedim. dirim. dub. 16. n. 141. Reginald. l. 31. n. 165. Coninck, Lessius, Sporer, Gobat &c. Ratio est, quia Tridentinum Sess. 24. c. 6. statim à principio incipit agere de Matrimonio contrahendo inter raptorem, & raptam, adeoque de illo tantùm raptu censetur agere, qui causâ Matrimonij admittitur, maximè cùm illud decretum ponatur sub Rubrica *De reformatione Matrimonij*, quod signum est, loqui de raptu, qui fit in ordine ad Matrimonium, nam ubi textus dubius est, rubrica probat, qualiter intelligendus sit, ut benè ostendit Euerardus in suis topicis. loco à rubrica. n. 6. quia in dubio ita intelligendus est textus, ut conveniat rubricæ, sub qua constituitur: cùm igitur rubrica hujus capituli sit de Matrimonio, textus quoque capituli de Matrimonio agere dicendus est, & S. Concilium illum duntaxat raptum intelligere, qui Matrimonij ineundi causâ sit, cùm hic solus libertatem fœminæ lædat, cui S. Synodus in Matrimonio consultum esse voluit, nam raptus, qui fit causâ libidinis, ad

F f f

Matri-

Matrimonium raptam non cogit , atque ita declaratum fuisse à S. Congregatione Concilij die 23. Jan. 1586. referunt Pirhing , & Wex *ll. cc.* ex Joanne Gallemart. *in cit. Decreto Concilij* , cujus declarationis mentionem quoque facit Laym. *L. 5. tr. 10. c. 13. n. 5.* ubi hanc Sententiam dicit probabilem , unde parum contra nos probat declaratio Cardinalium , quam citat Emanuel Sà , de qua meritò dubitari potest , an authentica sit.

5. Non minus dubium est , an huic decreto S. Synodi , ejusque poenis obnoxius sit , qui puellam non invitam , sed consentientem abducit ad contrahendum cum ea Matrimonium , Parentibus , aut ijs , quorum curæ subest , ignorantibus , vel etiam invitis , & reluctantibus ? Quoad primum minor difficultas est , nam quando ipsa volens virum sequitur , licet injuria quædam Parentibus , vel Tutoribus inferatur juxta dicta *n. 2.* non tamen vel puellæ , vel istis infertur propriè dicta vis : ergo non datur verus raptus , qui , ut propriè talis sit , violentiam requirit , & consequenter non incurritur impedimentum , aliavé poenæ à Concilio constitutæ , quidquid sit de poenis , quæ statuuntur à Jure Civili , de quibus dictum est *n. 2.* ita cum Sanch. & Bonac. communior contra Cardinalem de Luca *tom. I. p. 2. disc. 5. de Matrim.*

Quoad secundum verò , si nempe

scientibus , sed invitis , ac resistentibus Parentibus , aut Tutoribus ex causa Matrimonij abducta sit volens , ac consentiens , multorum opinio est , Matrimonium non subsistere , sed adesse impedimentum dirimens , omnesque alias poenas Concilij locum habere , cum verè raptus sit , quam Sententiam iterum mordicus tuetur Card. de Luca *l. c.* referens pro eadem declarationem S. Congregationis de Anno 1608. 24. Jan. Zerola *in praxi Episcop. p. 2. V. Raptus.* Præpositus *l. c. n. 142.* citari insuper solent Tuschus , Gutierrez , Henriq. Rebellus , sed hic planè sine sufficiente causa , cum hanc quæstionem non examinet. Verùm de hac quoque declaratione meritò iterum dubitat Wex *l. c. n. 42.* an authentica sit , & legitimè ubique recepta , præferim cum S. Congregatio declaraverit , his poenis non subjacere , qui rapit etiam invitam causâ libidinis : minùs igitur subjacebit , qui volentem rapit ex causa Matrimonij , cum ibi respectu foeminae intercedat violentia , hinc autem nulla : unde meliore ratione negativam tenent Sanch. *disp. 13. cit. n. 13.* Dicastillo *l. c. n. 665.* Jacobus Pignatellus *Consultat. Canonic. tom. 5. Consult. 80. n. 4.* Tambur. *L. 7. in Decal. c. 6. §. 1. n. 11.* Palao *l. c. n. 12.* Less. *L. 4. de Inst. c. 3. dub. 9. n. 70.* Coninck , Hurtad. Pirhing *l. c. n. 27.* Wiestner *l. c. n. 11.* cum his ergo dicendum , quamvis committatur peccatum

peccatum raptus quoad culpam ob injustitiam factam Parentibus, aut Tutoribus, atque ideo Jure Civili puniatur, & in tribunali quoque poenitentiae, seu confessione hujusmodi raptus specialiter explicandus sit, quia continet specialem injustitiam, non tamen sufficit iste raptus ad incurrendas poenas Tridentini, aut annullandum Matrimonium, quia Tridentinum in eo Decreto aliud non intendit, quam favere libertati Matrimonij, & cavere, ne foemina invita, & repugnans cogatur illud inire cum raptore: ergo etiam si Parentes dissentiant, si tamen ipsa puella consentiat in sui abductionem, non laeditur libertas Matrimonij, adeoque propter dissentium Parentum non incurruntur praedictae poenae raptus: & quamvis consensus Parentum requiratur ad honestatem Matrimonij, ut licite, & decenter inearatur, non tamen requiritur ad ejusdem validitatem, sed ad hanc solum requiritur, ut ipsa foemina liberè contrahat cum raptore, quod ex eo patet, quia Ecclesia plus non exigit ad Matrimonij valorem, quam unicè, ut restituatur rapta pristinae libertati, & in loco tuto, ac libero collocetur, quando etiam violenter, & contra suam voluntatem rapta est, nec petit Concilium praeter hoc ullo modo consensus Parentum: cum igitur sola voluntas, & consensus foeminae, & ejus dissensus attendatur à S. Syno-

do, non verò placitum, & consensus Parentum, Decreto, & poenis Concilij Tridentini locus non est, ubi foemina in sui abductionem consentit, quantumcunque Parentes, aut Tutores reclamant, ac inviti sint, & sicuti, si puella invita abducatur causâ Matrimonij contrahendi, Parentibus, aut Tutoribus volentibus, adhuc locum habent poenae raptus, & Matrimonium nullum est, ita è contrario, si ipsa velit, etsi Parentes nolint, non incurruntur poenae raptus, nec adest impedimentum dirimens.

6. Istud à fortiori procedit in raptu propriae Sponsae; & quidem Lessius l. c. cum Tamburino n. 14. videtur id affirmare sine discrimine, an ea volens, an verò nolens, & invita abducatur, cum raptus dici non debeat, eò quòd ob desponsationem aliquid juris in eam habeatur. At meo judicio istud solummodo verum est, quando Sponsa consentiens abducitur à Sponso causâ Matrimonij contrahendi, etsi Parentes contradicant, quod Adversarii quoque, & ipse Card. de Luca non gravatè concedunt, constatque ex c. penult. De Raptorib. quod negat esse raptum, aut poenae subiacere, quando tractatus aliquis de Matrimonio praecessit, hoc est, ut advertit Sanch. l. 7. disp. 12. n. 15. quando praecesserunt Sponsalia de futuro, isque tractatus conclusus est, & praestitus consensus de nuptijs contrahendis. Non ve-

rò excusatur, qui Sponsam rapit, aut abducit nolentem, ac reclamantem, sive Parentes consentiant, sive non, quia tunc verè latus libertas Matrimonij, quam vult illasam esse Tridentinum, nec potest Sponsa per vim cogi ad servandam fidem Sponsalium, saltem si justam causam habet, non standi fide data, & quamquam cogi possit auctoritate publica, si injustè resiliat, compelli tamen nequit auctoritate privata, idque non obscurè insinuat in cit. c. ubi habetur, raptum admitti, ubi nihil de nuptijs actum est, additurque: *iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, licet Parentes reclamarent*: igitur excusatur duntaxat, qui Sponsam rapit consentientem, non autem, qui invitam, ac consequenter contra hunc procedit dispositio Tridentini, non autem contra illum. Ita Sanch. *disp. 13. n. 15.* Perez, & alij supra citati.

Ex hætenus dictis facilis nunc est solutio hujus nostri casus, videlicet si aliud impedimentum non adfuit, potuisse contrahi de præfenti, ac consistere Matrimonium inter Ericum, & Griseildem, ignorantibus illius Parentibus abductam, quia nec ipsi ulla, neque his propriè dicta vis, ac violentia illata est per hunc discessum, in quem ea ultrò consenserat post contracta antecesserent Sponsalia, unde nec adfuit impedimentum raptus dirimens, nec

locum habere aliæ pœnæ à Tridentino statutæ; atque ita in simili raptu decisum fuisse, datamque potestatem ad contrahendum Matrimonium de præfenti, testatur Gobat *tr. 9. c. 19. n. 547.*

7. Statutà decisione nostri casus, restant nobis adhuc exponenda non nulla dubia, quæ circa impedimentum raptus moveri possunt, ac primò quidem, an iisdem pœnis à Tridentino decretis subijciatur, qui non pro se, sed pro alio faminam rapuit? Circa hanc quæstionem notandum est, an raptum hunc commiserit, hoc altero, v. g. Cajo, pro cuius nuptijs famina destinabatur, sciente, & instigante, an verò ex motu proprio, & eo, pro quo rapuit, ignorante? si primum; certum est, in primis Cajum incidere in excommunicationem, omnesque alias pœnas decretas à Concilio, nam verè raptor est, cum non solum ille raptor dicatur, qui raptum physicè committit, sed etiam is, cuius imperio raptus peragitur, quia paria sunt, aliquid facere per se, vel per interpositam personam. *L. Hac editali. §. Sin verò plus. C. De Secundis nuptijs.* scopusque Concilij Tridentini fuit potissimum, per hoc Decretum coercere potentes, qui rarò solent ipsi rapere, sed id per suos exequuntur: non ergo fuissent coërciti, si solum eos afficeret, qui proprijs manibus faminam rapiunt; nec potest iste tertius, cujus nomine, & pro quo

quo raptus patratus est, cum rapta validdè inire Matrimonium, nisi priùs in loco tuto fãmينا constitutur. Hæc de ipso. At verò is, qui raptum actu exercuit instigatus ab alio, in excommunicationem quidem incidit, cæterasque auxiliantium pœnas, potest tamen cum ipso validdè contrahere fãmينا, etiam priùs, quàm collocata fuerit in tuto loco. Ratio hujus est, quia illa pœna, ut nequeat Matrimonium validdè iniri cum rapta, non est in Decreto Concilij lata contra illos, qui in rapto auxiliantur, sed in eos, pro quibus raptus committitur, si ex eorum imperio, ac voluntate hoc fiat, nam dum decrevit Concilium, inter raptorem, & raptam non posse consistere Matrimonium, quamdiu rapta fuerit in potestate raptoris, supposuit, raptum eò destinatum esse, ut raptor ducat raptam: si ergo, qui rapit, non sibi destinat raptam in Matrimonium, sed alteri cuidam tertio, à quo ipse conductus est, non ipsum, sed hunc tertium afficit decretum Tridentini quoad hanc pœnam, unde poterit & ipse, & quicumque alij auxiliantes contrahere validdè cum rapta, etsi necdum in loco tuto collocata sit, si in hoc ipsa consenserit, solo excepto raptore principali, ad cuius mandatum, vel petitionem raptus commissus est.

At si evenerit secundum, hoc est, si motu proprio, & ignorante altero, rapta est fãmينا, eo sine, ut cum

hoc altero Matrimonium contraheret, v. g. scivit quispiam, te adamare nobilem virginem, quam recusant Parentes dare conjugem, is ergo, ut ea potireris, te neque conscio, neque petente, puellam vi abduxit, ut eam tibi conjungeres, hoc casu etsi hujusmodi raptor alijs pœnis plectendus sit, nihilominus neque tu, neque ille impedimentum dirimens, aut pœnas ordinarias, præsertim à Concilio latas, incurrit. Non tu, quia raptor non es: non ille, quia non pro suo Matrimonio rapuit, de quo solo loquitur Tridentinum, ut modò diximus; poteris proinde & tu, & ille, qui rapuit, validdè contrahere Matrimonium cum ea muliere rapta, etiamsi separata non fuerit, & in loco tuto collocata. Ita quoad utrumque Sanch. *disp.* 13. n. 6. cum alijs citatis. Quinimò addit Præpositus in 3. p. 8. Th. q. 7. de imped. Matr. dub. 16. n. 143. neque incidere in pœnas Concilij, aut in impedimentum dirimens, si quis, postquam se inscio rapta est fãmينا, ut sibi traderetur in Matrimonium, in hoc consentiat, vel etiam mander, ut retineatur, cum talis non videatur dici raptor, nam raptus non consistit in illa detentione, sed in abductione violenta, proinde poterit hic validdè cum ea contrahere Matrimonium, si rapta liberè in illud consentiat.

8. Quæri potest 2. An raptus dici mereatur, dictisque pœnis obnoxius
sed-

reddatur raptor, quando femina per vim abducta ipsa deinde consensit in hunc raptum?

Respondeo affirmative, quia in istis non finis spectatur, sed initium, in quo violentia intercessit: ergo si ab initio abductioni renitatur, etsi postmodum in eam ultro consentiat, non potest cum ea contrahi Matrimonium, quamdiu fuerit in potestate raptoris, nec evitantur poenae in hoc crimen statuta, neque sententia excommunicationis, quae incurritur ipso facto violenti raptus, qualis propriè hic datur.

Pari modo incurruntur praedictae poenae, etsi mulier, quae violenter rapta est causa Matrimonij contrahendi, postea ad locum destinatum perducta non sit, quia fortassis raptor in itinere resipuit; nam sufficit, quod illam raptor per vim in suam potestatem redegerit, quia per hoc jam consummatum est delictum raptus, & perfectè irrogata injuria libertati Matrimonij, nec enim attendit Concilium, ut raptor in aliquo loco raptam jam constituerit, sed tantum, ut rapuerit causam Matrimonij, illamque in suam potestatem redegerit. Crediderim tamen, in utroque casu quoad alias poenas tum Iuris Civilis, tum Canonici, ac Tridentini Concilij, quae non incurruntur ipso facto, sed primum per sententiam Iudicis inferendae sunt, mitius agendum cum tali rapto, cum non videatur prorsus completa esse ipsius

malitia. ita colligo ex Sanchez *disp.* 12. n. 7. & Perez *disp.* 38. *Sect.* 4. n. 4. in hanc benigniorem partem inclinantibus. Econtrario non habent locum ullae ex praedictis poenis, si femina volens abducta sit, & in abductionem ab initio sponte consentit, quia sic non raptus esse censetur, sed fuga voluntaria, etsi postmodum voluntatem mutet, & huic abductioni resistat, quia iterum spectatur initium, in quo nulla violentia fuit. Dicastillo, & alij supra citati.

9. Tertium quaesitum est, an eisdem Concilij poenas incurrat Parochus, qui Matrimonio inter raptorem, & raptam assistit, & num has poenas evadat, qui raptam ducit in uxorem?

Quoad primum respondeo, Parochum assistentem tali Matrimonio raptoris cum rapta, nondum in pristinam libertatem extra raptoris potestatem reposita, Decreti Tridentini poenas non incurrere, nam statuuntur istae adversus fautores, & auxiliares raptus: at Parochus assistens Matrimonio non favet delicto raptus, utpote quod jam plenè admissum est, sed favet Matrimonio; incurreret nihilominus praedictas poenas, si ante raptam promississet raptori, quod velit assistere Matrimonio contrahendo cum rapta, atque ita illum ad raptum patrandum animasset, sic enim tanquam fautor poenis raptus obnoxius foret. Sanchez *disp.* 13. n. 1. Perez *disp.* cit. *Sect.* 3. n. 4. Pirhing, n. 20, *De Raptoribus.*

Quoad

Quoad secundum respondeo, cum inter ceteras poenas à Tridentino statutas sit infamia perpetua, non defuerunt, qui assererent, ab hac saltem fore liberum raptorem, si cum rapta validè contrahat, eamque post concessam ipsi pristinam libertatem, in hoc consentientem, uxorem ducat. Ita enim docet Henricus L. 12. c. 14. n. 4. ubi expressè asserit, raptorem, si raptam duxerit, non manere infamem, & incapacem dignitatum, cum quo idem sentit Emanuel Rodriguez tom. 1. Summae c. 231. n. 6. & alij nonnulli, putantque, id praesumi posse de pia mente Tridentini, nam durum esset, si rapta deberet nubere infami, eamque hoc à celebrando Matrimonio procul dubio revocaret, atque sic cederet hæc constitutio in Matrimonij gravamen contra favorem, quem ipsi Tridentinum præstare intendit.

Sed dicendum, etsi cum rapta contrahat Matrimonium, incurrere nihilominus raptorem non solum excommunicationem, sed etiam infamiam, & inhabilitatem ad quasunque dignitates. Ita præter supra citatos id optime probant Molina tr. 3. De iust. disp. 105. n. 22. & Præpos. l. c. n. 150. quia nempe hæc poenæ prius incurruntur, quam Matrimonium iniri possit, videlicet per ipsam raptum, antequam rapta reponatur in suam libertatem, & quidem incurruntur absolute, non

verò sub aliqua conditione, ut ijs ligetur, nisi raptam uxorem duxerit, vel ut tunc cesset infamia, quando concessa foeminae libertate, cum ea conjugium contraxerit, nec enim extat textus, qui declaret, per Matrimonium subsequens has poenas aboleri, imò contrarium patet ex Tridentino, nam istud, postquam asseruit, posse à raptore duci raptam, si in pristinam libertatem restituta consenserit, mox subjungit: *Et nihilominus raptor ipse, ac omnes illi consilium, auxilium, & favorem præbentes, sint ipso jure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces*, ubi bene ponderanda est dictio *nihilominus*, idem enim significat, ac, esto, quòd Matrimonium cum rapta ineat, sive, hoc non obstante, quòd raptam ducat, incurret in sequentes poenas. Nec cedit hoc in ullum præjudicium raptae, ut arbitratur Henriquez, quia non cogitur ea cum infami contrahere, sed potest pro suo libitu, postquam in libertatem fuerit reposita, vel huic nubere, vel cuicunque alteri; quòd si hunc eligat, sicque incommodum aliquod patiatur, sibi imputet. Sed neque repugnat favori Matrimonij, quia ea poena imponitur raptori non ob contractum Matrimonium, sed ob præcedens delictum raptus, & solum deciditur, non liberari raptorem à tali poena, etiamsi raptam ducat, in quo sanè ipso maximus est favor Matri-

Matrimonij, quod Tridentinum tanti faciat illius libertatem, ut illi contravenientes admissio raptu gravissimis poenis subdat, non obstante Matrimonio postmodum liberè subsecuto. Etsi verò hæc, considerato Tridentini Decreto, verissima sint, & reipsa per subsequens Matrimonium raptor etiam ab infamia non liberetur, placet nihilominus, quod ait Hurtadus *disp. 23. de Matr. difficult. 3. ad finem* cum Perez & Molina supra cit. post celebratum legitime Matrimonium cum rapta habere Judicem æquissimam, & non levem causam, ut à raptore infamiam auferat, illumque ad pristinum statum restituat, ac capacem efficiat omnium dignitatum.

10. Quæritur 4. An, sicut Concilium Tridentinum irritat Matrimonium inter raptorem, & raptam, quamdiu hæc in ejus potestate fuerit, ita vi hujus Decreti irrita quoque sint Sponsalia de futuro, celebrata cum rapta adhuc existente in potestate raptoris? Pars negativa suaderi potest ex eo, quod id decretum Concilij non loquatur de Sponsalibus, sed de solo Matrimonio, consequenter cum sit poenale, & corrigat Jus antiquum, non debet extendi ad Sponsalia, nec est intelligendum de casu non expresso, sed iste relinquendus est dispositioni Juris communis juxta *c. Quæ à Jure. De R. I. in 6.* præsertim cum non militet utrobique eadem ratio pro-

hibendi; nam Matrimonij contractus est perpetuus, ac indissolubilis, econtra Sponsalia ex pluribus causis dissolvi possunt: merito igitur ab initio statim irritavit Concilium hæc Matrimonia, nec opus erat, ut idem faceret circa Sponsalia. Ita Perez *l. c. n. 8.* Præpos. *n. 148.* Wiestner *De Raptoribus. n. 15.*

Verum dicendum, Sponsalia quoque sic contracta non valere, quia etsi lex correctoria, & poenalis non passim extendatur ad casus non expressos, extenditur tamen ad casum, in quo omnino eadem ratio militat, ut habetur in *Glossa ad c. 1. V. Italia. De Temp. Ord. in 6.* atqui Concilium Tridentinum cum annullaret ista Matrimonia, non ideo hoc fecit, quia perpetua, & indissolubilia sunt, sed quia consulere voluit plenæ illorum libertati, quæ ratio eadem prorsus invenitur in Sponsalibus, nam cum hæc via sint ad Matrimonium, & preparatio ad illud, decuit ipsa quoque omni ex parte esse perfecte libera; qualia cum non sint, quamdiu foemina existit in potestate raptoris, Concilium annullans Matrimonia in tali statu inita, censetur etiam annullare Sponsalia, cum in his non minorem libertatem requirat; atque ita interrogata de hac re Congregatio Romæ deputatorum ad respondendum dubijs circa definitiones Concilij Tridentini obortis, num valida essent Sponsalia eo tempore celebrata, invalida esse

esse respondit, quam declarationem refert, & sequitur Molina l. c. Navarrus L. 5. *Consil.* 4. De Raptoribus. Emanuel Rodriq. tom. 1. *Summa* c. 231. n. 3. Laym. L. 5. tr. 10. p. 4. c. 13. ad finem. Azor tom. 3. c. 15. in fine. Sanch. L. 7. disp. 13. n. 17. Bonac. Dicastillo, Pirhing l. c. n. 29. Aliud sanè, ac multò diversum est de clandestino Matrimonio, ac Sponsalibus clandestinis, ut, annullato eo, non pariter annullentur Sponsalia clandestinè contracta, quia in his non est eadem utrobique ratio, nam si is, qui prius clam contraxit cum una Matrimonio, postea aliam ducat in facie Ecclesiæ, jubetur cum hac posteriore manere, cum de priore conjugio Ecclesiæ non constet, & tamen revera hoc posterius Matrimonium invalidum est; ne igitur talia eveniant, irritavit Ecclesia Matrimonia clandestina, ut verò Sponsalia quoque clandestina annullaret, nulla cogebar ratio, nam etiam post priora Sponsalia cum aliqua celebrata, Matrimonium cum alia deinceps contractum validum est.

Atque hæc, quæ à Concilio Tridentino decreta sunt, & hætenus exposita, procedunt in ijs locis, in quibus receptum est Tridentinum, aliàs observandum, quod Jure antiquo statutum est in c. fin. De Raptoribus. Palao disp. 3. de Sponsal. pu. 2. n. 18. Perez, Dicastillo.

II. Quari denique potest §. &

ultimò, an Virginum raptores, cum crimen istud gravissimum sit, & rei publicæ admodum perniciosum, ex qua causa etiam graviores poenæ in id statutz sunt, gaudeant jure asyli, si ad Ecclesiam confugiant? Ratio dubitandi est, quia Novellà 17. c. 7. in Jure Cæsareo statutum est, ut ejusmodi raptores nulla penitus Ecclesiarum immunitate gaudeant, sed inde extrahantur, & supplicium eis inferatur, cui Sententiæ adhæret Covarruv. L. 2. *Variarum*. c. 2. n. 8. cum Hippolyto, quem refert, putatque, etiam de Jure Canonico extrahi inde posse. Sed communior, & certa Sententia est negativa, nam dicta Authentica, sive Novella per Jus Canonicum correctæ est, ut docent Sylvester V. *Immunitas* 3. q. 2. Sanch. L. 6. *Consiliorum* c. 1. dub. 2. n. 29. Ant. Gomez tom. 3. *Variar. resolut.* c. 10. n. 2. Julius Clarus L. 5. §. fin. q. 30 n. 9. ubi ait, hanc esse communem Sententiam, & observari à Judicibus Deum timentibus, omnimoda autem certitudo habetur ex Bulla Gregorij XIV. in qua, cum inter crimina excepta, quæ immunitate Ecclesiastica privantur, & ibi recensentur, non numeretur raptus Virginum, dicendum omnino est, quidquid olim in Jure Civili contra raptores Virginum statutum fuerit, hodie vi hujus constitutionis Pontificiæ patere ijs perfugium in Ecclesijs, nec posse eos inde extrahi,

G g g

§. V.